

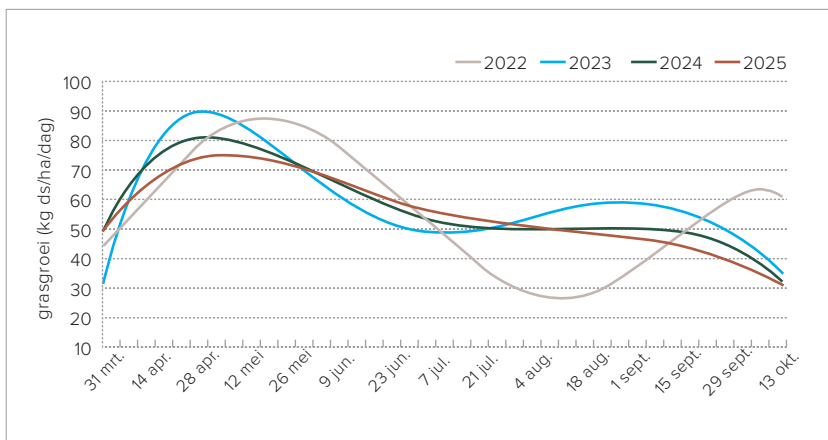
Goed gras in de koe in grasseizoen 2025

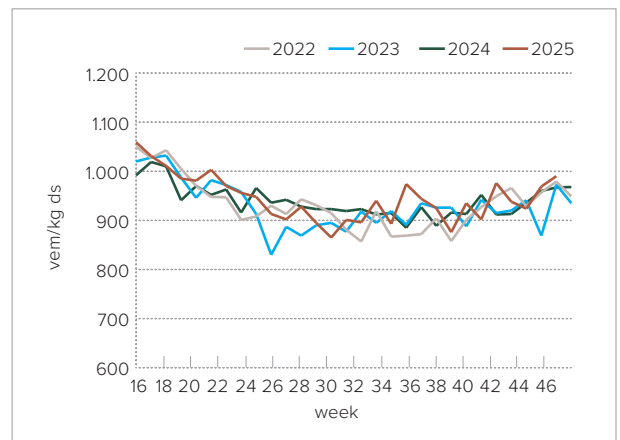
Voor veel veehouders was 2025 een relatief makkelijk grasseizoen: goed weer om mest uit te rijden, te maaien, te weiden en kuilgras te winnen. Toch waren de verschillen tussen regio's groot. Waar het noorden profiteerde van voldoende vocht, bleef het zuiden droog. Een echte groeipiek bleef daardoor uit. De boodschap van experts is duidelijk: wie vroeg startte met bemesten, maaien en weiden, stond dit jaar sterk.

TEKST QUINTEN DEN HERTOG

Figuur 1 – Gemiddelde grasgroei afgelopen vier jaar in Nederland (bron: Wageningen Livestock Research)

Figuur 2 – Gemiddelde vem-waarde in een weidesnede in de afgelopen vier jaar in Nederland (bron: Eurofins Agro)

‘Over het algemeen hebben we een goed grasseizoen gehad’, begint Bert Philipsen, onderzoeker bij Wageningen Livestock Research (WLR), zijn terugblik op grasseizoen 2025. ‘De graskwaliteit was dit jaar goed met, afhankelijk van de regio, een gemiddelde tot iets lagere opbrengst. Het gras had een mooie kwaliteit en er is goed kuilgras gewonnen. Er zit goed gras in de koe.’

Geen groeipiek in droog voorjaar

Het voorjaar begon droog, wat gunstig was voor de graskwaliteit. Echt hoge opbrengsten werden er volgens de onderzoeker echter niet gehaald. ‘Het is nooit echt nat geweest en dat zie je terug,’ vertelt Philipsen. ‘Een echte groeipiek bleef uit.’

De zomer bracht vervolgens af en toe extreme neerslag met lokale piekbuien. ‘In juni stroomden in de Noord-oostpolder de sloten over, en enkele weken later stonden de straten in Winterswijk blank. Vooral in het noorden was het soms behoorlijk nat,’ herinnert Philipsen zich. Daarna volgde een mooie, maar ook een heel droge periode, waarna het seizoen eindigde met een uitzonderlijk goed najaar. Veehouders konden dit najaar nog volop weiden en maaïen. ‘Dat was ook nodig, om de achterblijvende grasgroei op te vangen.’

Volgens Philipsen stond er veel smakelijk gras, mede door de stikstof die door het nattere weer vrijkwam na de droge periodes. Vanaf half september schoot de graskwaliteit omhoog. ‘Dat zag je terug in de ureumgehalten en het ruw eiwit van de kuilen. In versgrasanalyses kwam het ruw eiwit vaak boven de 200 uit, hoger dan we de laatste jaren gewend zijn.’

Ook ‘kamelenbult’ bleef uit

Een tweede groeipiek, de zogenoemde ‘kamelenbult’, bleef landelijk uit. ‘Ik had die wel verwacht, en veel boeren hebben lokaal inderdaad een tweede piek ervaren. In het slot van het seizoen viel er in sommige gebieden veel water, zo’n 70 tot 100 mm regen, maar er werd begin november nog steeds gemaaid en geweid’, merkt de onderzoeker op. ‘Maar in het landelijk gemiddelde zie je dat niet terug, doordat we noord en zuid samen nemen’, verklaart hij. De verschillen tussen regio’s waren groot. ‘Het noorden en oosten kregen meer vocht en zaten daarmee op een gemiddeld groeiseizoen. In het zuiden en zuidoosten was het juist erg droog. Daar

groeide weinig gras. Zelfs roest kreeg eind augustus geen kans, zo droog was het.’

Marcel Gerritsen, ruwvoerspecialist bij Agrifirm, herkent dat beeld. ‘Los van de groei was het een makkelijk seizoen. De mest kon dit jaar goed worden uitgereden en maaïen was ook geen probleem’, zegt hij. ‘Maar door de oostenwind bleef de grasgroei beperkt. De temperatuur was goed, maar de luchtvochtigheid en water waren schaars. Voor een goede groei hebben we eigenlijk te weinig echt Nederlands weer gehad.’

Gerritsen zag dat niet de grondsoort, maar de regio bepalend was voor de mate van droogte. ‘Niet specifiek de lichtere gronden hadden er last van, het was echt per regio verschillend.’ Hij merkt op dat vooral het noorden twee goede grasjaren heeft gehad. ‘Vorig jaar was het daar minder nat, dit jaar was het er minder droog. Het noorden was gemiddeld beter bedeed dan het zuiden.’

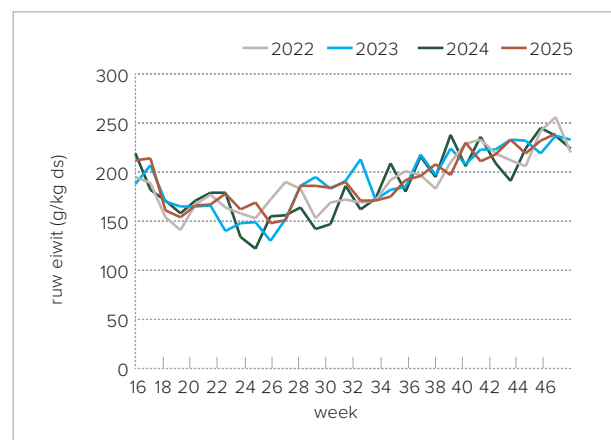
Op tijd starten loont

Zowel Gerritsen als Philipsen benadrukken het belang van vroeg in het seizoen beginnen. Gerritsen: ‘Probeer in het voorjaar op tijd te zijn. Vroeg bemesten en maaïen betaalt zich altijd terug. Zodra je het land op kunt, moet je aan de gang.’ De winters zijn volgens de specialist steeds zachter, dus wacht niet te lang, is zijn advies. ‘Bij een droog jaar moet je het in het voorjaar winnen. En blijf maaïen, ook als het gras niet hard groeit. Als je stopt, groeit er juist minder bij’, vervolgt Gerritsen. Philipsen vult hem aan: ‘Start ook op tijd met weiden. Zo voorkom je dat je te weinig weide-uren haalt als het later extreem droog of nat wordt en de koeien daardoor op stal moeten. Ook al groeit het gras nog niet hard, vroeg weiden heeft altijd een plus.’

Goed rantsoen per seizoen

Tot slot benadrukt Philipsen het belang van een goed rantsoen per seizoen. ‘Het voorjaar, de zomer en de herfst zijn drie totaal verschillende periodes met elk hun eigen type gras en kwaliteit. Het voorjaarsgras is krachtig, zomergras is vaak stugger en eiwitarm door droogte, en najaarsgras is juist weer smakelijk en eiwitrijk. Houd daar vooraf rekening mee in je ruwvoer- en rantsoenplanning: welke partijen gebruik je wanneer?’ Zijn tip: ‘Denk hier nu al over na voor volgend jaar en gebruik binnen de drie periodes de versgrasupdate van Veeteelt om per periode bij te sturen.’ |

Figuur 3 – Gemiddelde eiwitwaarde in een weidesnede in de afgelopen vier jaar in Nederland (bron: Eurofins Agro)

Figuur 4 – Gemiddelde suikerwaarde in een weidesnede in de afgelopen vier jaar in Nederland (bron: Eurofins Agro)

